

Seat No. : _____

SK-106

September-2020

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Economics
(Bharatiya Arthatantra ni Samsyao)
(New)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

PART – I

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. ભારતમાં વિદેશ વેપારના કદ, સ્વરૂપ અને દિશામાં આવેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો. 14
2. આયાત અવેજીકરણ એટલે શું ? તેનો અમલ, લાભો અને ગેરલાભો જણાવો. 14
3. ભારતમાં વ્યાપારી બેંકોની કામગીરી અને સમસ્યાઓ ચર્ચો. 14
4. ભારતમાં વ્યાપારી બેંકોના રાષ્ટ્રીયકરણના ઉદ્દેશો જણાવી તેના લાભાલાભ ચર્ચો. 14
5. નાણાકીય નીતિનો અર્થ સમજાવી, તેના હેતુઓની ચર્ચા કરો. 14
6. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિના પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક સાધનોની ચર્ચા કરો. 14
7. કરમાળખું એટલે શું ? ભારતીય કરમાળખાની ખામીઓ જણાવો. 14
8. ભારતમાં કરવેરાના માળખામાં થયેલા સુધારા જણાવો. 14

PART – II

9. MCQ : નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

8

- (1) ગોરવાલા સમિતિની રચના _____ માં થઈ હતી.
(a) 1950 (b) 1952
(c) 1956 (d) 1957
- (2) વિશ્વના દેશોને કેટલા વિભાગમાં વહેંચવામાં આવે છે ?
(a) ત્રણ (b) ચાર
(c) પાંચ (d) સાત
- (3) ભારતની બેંકિંગ વ્યવસ્થાની એક મોટી સમસ્યા _____ છે.
(a) NPA (b) ધિરાણ
(c) ખાધ (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (4) ખાનગી ક્ષેત્રની બેંકોમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.
(a) SBI (b) HDFC
(c) RBI (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (5) 'તટસ્થ નાણાંનો ઉદ્દેશ વ્યવહારુ નથી.' આ વિધાન કોણે કહ્યું છે ?
(a) પ્રો. હાચેક (b) પ્રો. મિડ
(c) પ્રો. કેઈન્સ (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (6) ભારતમાં ચલણી નોટો બહાર પાડવાનો ઈજારો _____ બેંક પાસે છે.
(a) BOB (b) SBI
(c) RBI (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (7) લોકોની આવક પરનો વેરો _____ વેરો છે.
(a) પ્રત્યક્ષ (b) પરોક્ષ
(c) પ્રગતિશીલ (d) હિયમાન
- (8) ભારતમાં GSTનો અમલ કયા વર્ષથી શરૂ થયો ?
(a) 2015 (b) 2016
(c) 2017 (d) 2018

Seat No. : _____

SK-106
September-2020
B.A., Sem.-VI
CC-313 : Economics
(Bharatiya Arthatantra ni Samsyao)
(New)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : Figures to the right side indicate marks.

PART – I

Write any **three** question answer :

1. Discuss the quantum, nature and direction of Foreign trade. 14
2. What is import substitution ? State its implementation, advantages and disadvantages. 14
3. Discuss the working of commercial bank and its problems. 14
4. State the aims of the nationalisation of commercial banks in India and discuss its advantages & disadvantages. 14
5. Explain the meaning of monetary policy and discuss its objectives. 14
6. Discuss the quantitative and qualitative resources of monetary policy of the Reserve Bank of India. 14
7. What is tax-structure ? State the limitations of Indian tax structure. 14
8. State the reforms done in tax-structure of India. 14

PART – II

9. MCQ : Choose the correct options : (Any **Four**)

8

- (1) Gorwala committee was constructed in –
 - (a) 1950
 - (b) 1952
 - (c) 1956
 - (d) 1957
- (2) In how many parts, the countries of world are divided ?
 - (a) three
 - (b) four
 - (c) five
 - (d) seven
- (3) One of the great problems of Indian Banking System is _____.
 - (a) NPA
 - (b) Credit
 - (c) Deficit
 - (d) None of these
- (4) _____ is included in the banks of Private Sector.
 - (a) SBI
 - (b) HDFC
 - (c) RBI
 - (d) None of these
- (5) Who was made the statement that the purpose of stable money is not practical ?
 - (a) Prof. Hyek
 - (b) Prof. Mid
 - (c) Prof. Kyens
 - (d) None of these
- (6) The monopoly of issuing currency notes is of _____.
 - (a) BOB
 - (b) SBI
 - (c) RBI
 - (d) None of these
- (7) Tax on income earned by people is known as _____ tax.
 - (a) direct
 - (b) indirect
 - (c) progressive
 - (d) regressive
- (8) From which year GST was implemented in India ?
 - (a) 2015
 - (b) 2016
 - (c) 2017
 - (d) 2018

Seat No. : _____

SK-106

September-2020

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Economics
(Bharatiya Arthatantra-IV)
(Old)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

PART – I

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિના પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક સાધનોની ચર્ચા કરો. 14
2. રાજકોષીય નીતિના ઉદ્દેશો જણાવી તેના વિવિધ સાધનોની ચર્ચા કરો. 14
3. ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યોના નાણાકીય સંબંધોનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
4. તેરમા નાણાપંચની ભલામણો ચર્ચો. 14
5. આપત્તિ સંચાલનનો અર્થ આપી, તેનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો ચર્ચો. 14
6. આપત્તિ સંચાલનની મેનેજમેન્ટ બચાવ કામગીરી સમજાવો. 14
7. આયોજનનો અર્થ સમજાવી, ભારતીય આયોજનના બોધપાઠ જણાવો. 14
8. અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનાના મુખ્ય હેતુઓ જણાવી, અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનાના લક્ષ્યાંકોની વિગતે માહિતી આપો. 14

PART – II

9. MCQ : નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

8

- (1) બેંક રેટ _____ વચ્ચેનો સંબંધ છે.
- (a) સરકાર – RBI (b) RBI – વેપારી બેંક
(c) વેપારી બેંક – વેપારી બેંક (d) વેપારી બેંક – લોકો
- (2) કાયદા માન્ય પ્રવાહિતામાં ફેરફાર એટલે _____.
- (a) SLR (b) CRR
(c) RR (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (3) તેરમા નાણાપંચની નિમણૂક _____ ના અધ્યક્ષ પદે થઈ હતી.
- (a) વિજય કેલકર (b) સી. રંગરાજન
(c) એ.એમ. ખુશરો (d) કે.પી. પંત
- (4) પંચાયતો _____ પ્રકારની હોય છે.
- (a) બે (b) ત્રણ
(c) ચાર (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (5) કુદરતી આપત્તિઓ કઈ પરિસ્થિતિને કારણે સર્જાય છે ?
- (a) માનવસર્જિત (b) સામાજિક
(c) ભૌગોલિક (d) રાજકીય
- (6) આપત્તિ સંચાલનનું કયું પરિબળ મહત્ત્વનું છે ?
- (a) નાણું (b) સમાજ
(c) સમય (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (7) પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાનો સમયગાળો કયો હતો ?
- (a) 1950-1955 (b) 1951-1956
(c) 1956-1961 (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (8) વર્તમાન યુગને આયોજનનો યુગ કહેવાય છે.
- (a) સાચું (b) ખોટું
(c) અનિશ્ચિત (d) આમાંથી એકપણ નહિ

Seat No. : _____

SK-106

September-2020

B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Economics
(Bharatiya Arthatantra-IV)
(Old)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : Figures to the right side indicate marks.

PART – I

Write any **three** question answer :

1. Discuss the quantitative and qualitative resources of Monetary policy of the Reserve Bank of India. **14**
2. Mention the objectives of Fiscal policy and discuss its various resources. **14**
3. Evaluation of the financial relation between the centre and states in India. **14**
4. Discuss in detail on recommendations of 13th Finance Commission. **14**
5. Define Disaster Management and explain nature and characteristics of it. **14**
6. Discuss about rescue operation of Disaster Management. **14**
7. Explain the meaning of planning and describe the lessons of Indian Economy Planning. **14**
8. State the main purposes of Eleven Five Year plan and discuss in detail the target of Eleventh Five Year plan. **14**

PART – II

9. MCQ : Choose the correct options : (Any **Four**)

8

- (1) Bank rate shows relationship between _____.
(a) Government – RBI (b) RBI – Commercial Bank
(c) Commercial – Commercial Banks (d) Commercial Bank – Public
- (2) Statutory liquidity ratio is _____.
(a) SLR (b) CRR
(c) RR (d) None of these
- (3) _____ was chairman of 13th Finance Commission.
(a) Vijay Kelkar (b) C. Rangarajan
(c) A.M. Khusro (d) K.P. Pant
- (4) Panchayats are of _____ types.
(a) two (b) three
(c) four (d) None of these
- (5) What are the causes for the occurrence of natural disasters ?
(a) Man-made (b) Social
(c) Geographic (d) Political
- (6) Which factor is important in disaster management ?
(a) Money (b) Society
(c) Time (d) None of these
- (7) Which is the time period of the First Five Year plan ?
(a) 1950-1955 (b) 1951-1956
(c) 1956-1961 (d) None of these
- (8) The present time is the time of planning.
(a) True (b) False
(c) Uncertain (d) None of these